

**Statsrådets skrivelse till Riksdagen med anledning av
förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om
upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på
havsmiljöpolitikens område (*direktiv om en marin strate-
gi*)**

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen
översänds härmed till Riksdagen Europeiska
gemenskapernas kommissions förslag av den
24 oktober 2005 till Europaparlamentets och

rådets direktiv om upprättande av en ram för
gemenskapens åtgärder på havsmiljöpoliti-
kens område samt promemoria om förslaget.

Helsingfors den 21 december 2006

Miljöminister Jan-Erik Enestam

Regeringsråd Ulla Kaarikivi-Laine

EU/2005/1519

MILJÖMINISTERIET
Regeringsråd
Ulla Kaarikivi-Laine

PROMEMORIA 18.12.2006

**EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSIONS FÖRSLAG TILL EUROPA-
PARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV OM UPPRÄTTANDE AV EN RAM
FÖR GEMENSKAPENS ÅTGÄRDER PÅ HAVSMILJÖPOLITIKENS OMRÅDE**

1. Allmänt

Europeiska gemenskapernas kommission lade den 24 oktober 2005 fram ett förslag till europaparlamentets och rådets direktiv om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (KOM(2005)505 slutlig).

De föreslagna direktivets rättsliga grund är punkt 1 i artikel 175 i EU-fördraget. Förslaget behandlas enligt medbeslutandeproduren i artikel 251 i samma fördrag.

2. Det föreslagna direktivets huvudsakliga innehåll och mål

Syftet med förslaget är att skapa en ram för arbetet med att kontinuerligt skydda och bevara den marina miljön och att förebygga en försämring av dess tillstånd samt för att i sista hand uppnå ett gott miljötillstånd senast år 2021.

Direktivet föreslås tillämpas på alla havsvatten som ligger på havssidan av den baslinje som används för att beräkna territorialvattens utsträckning, ut till den yttersta gränsen av det område som omfattas av medlemsstaternas suveränitet eller jurisdiktion.

Enligt förslaget skall varje medlemsstat för sina marina områden utarbeta och verkställa en marin strategi och åtgärdsprogram i syfte att skydda och bevara tillståndet i den marina miljön. De föreslagna direktivet förutsätter dessutom att medlemsstater med havsvatten inom samma region samordnar sina åtgärder, lämpligen inom ramen för de befintliga institutionella strukturerna för den aktuella regionen. Medlemsstaterna för dessutom sträva efter ett samordna sina åtgärder med de stater utom EU som har marina områden i samma marina region.

Vid beredning av den marina strategin skall varje medlemsstat göra en inledande bedömning av förhållandena och tillståndet i sina havsvatten som innehåller en analys av det nuvarande tillståndet samt fastställa de viktigaste faktorerna som påverkar förhållandena och miljötillståndet i dessa vatten. Medlemsstaterna skall dessutom göra en ekonomisk och social analys av användningen av vattnen och en sammanställning av kostnader som beror på en försämring av den marina miljöns tillstånd.

Medlemsstaterna skall utarbeta deskriptorer som kännetecknar ett gott miljöstånd för sina marina områden, utifrån analysen av förhållandena, det aktuella tillståndet, påverkansfaktorerna, användningen och kostnaderna för dåligt tillstånd fastställa täckande mål för ett gott miljöstånd i sina havsvatten samt upprätta och genomföra samordnade övervakningsprogram för en fortlöpande bedömning av miljötillståndet i havsvattnen.

Efter förberedelsefasen skall varje medlemsstat identifiera de åtgärder som behöver vidtas för att ett gott tillstånd skall kunna uppnås i alla dess havsvatten som ingår i direktivets tillämpningsområde samt sammanställa de planerade åtgärderna i ett åtgärdsprogram.

3. Det föreslagna direktivets verkningar

3.1. Verkningarna på lagstiftningen i Finland

Förslaget har ingen betydande inverkan på lagstiftningen i Finland eftersom det huvudsakligen innehåller andra bestämmelser än sådana som ingår i lagstiftningens område. Förslaget innehåller främst bestämmelser om

myndigheternas uppgifter. Förslaget kan dock föranleda förändringar i den nationella lagstiftningen, eftersom det har nära anknytning till planeringssystemen enligt lagen om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004), miljöskyddslagen (86/2000), statsrådet förordning om vattenvårdsförvaltningen (1040/2006), havsskyddslagen (1415/1994) och lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).

3.2. Ekonomiska konsekvenser

Statsrådet godkände år 2002 ett principbeslut om åtgärder för att förbättra Östersjöns tillstånd och för att skydda den marina naturen (Finlands program för skydd av Östersjön). Inför genomförandet av programmet upprättades ett åtgärdsprogram för skyddet av Östersjön och insjövattnen som miljöministeriet godkände den 1 juni 2005. Både programmet för skydd av Östersjön och det anknyttande åtgärdsprogrammet innehåller målsättningar och åtgärder som främjar verkställandet av det föreslagna direktivet om en marin strategi. Statsrådet godkände i november 2006 ett program om riktlinjer för vattenskyddet fram till år 2015. Programmet drar upp linjerna för de nya riksomfattande målen för vattenskyddet. Dessa mål specificeras och preciseras i den områdesvisa planeringen enligt lagen om vattenvårdsförvaltningen. Även programmet för inventering av den marina undervattensmiljön VELMU, som har som målsättningen att under åren 2004-2010 ta fram information om mångfalden hos de submarina naturtyperna och arterna, förbättrar Finlands förutsättningar att verkställa det föreslagna direktivet.

Finland har aktivt deltagit i arbetet för att skydda Östersjöns marina miljö inom ramen för Östersjöns skyddskommission HELCOM och verkställt av denna kommission förutsatta program och likaså även nationella övervaknings- och bedömningsprogram. Den övervakning och bedömning av den marina miljön som direktivet om en marin strategi stipulerar genomförs i stor utsträckning redan nu. Vilken inverkan det föreslagna direktivet har på övervakningen av den marina naturens mångfald och bedömningen av dess tillstånd måste dock preciseras ytterligare när direktivets slutliga innehåll blir klart. Det hand-

lingsprogram för Östersjön som bereds inom HELCOM och som enligt planerna skall inledas år 2007 skulle utgöra grunden för en samordnad verkställighet av direktivet i Östersjöområdet.

De ekonomiska konsekvenserna beror till stor del på hur omfattande åtgärderna för rapportering, övervakning och tillståndsbedömning skulle bli och hur åtgärdsprogrammen skulle se ut samt i vilken mån det skulle vara möjligt att utnyttja det material som tas fram inom de ovannämnda programmen. Kostnaderna kan preciseras först i verkställighetsskedet. Man kan dock bedöma att en förbättring av den marina miljöns tillstånd inom Finlands havsområden har positiva ekonomiska konsekvenser som balanserar de kostnader som förorsakas av förbättringen av miljöns tillstånd.

4. Övriga medlemsstaters ståndpunkter

Det föreslagna direktivet har ett brett stöd i medlemsstaterna. Vid förhandlingarna har dock avvikande ståndpunkter framställts om enskilda sakfrågor i direktivet såsom direktivets allmänna målformuleringar och bindande verkan, dess tillämpningsområde, inlandsstaternas åligganden, definitionen av gott miljötillstånd och dess deskriptorer, kommissionens roll samt komitologiförfarandet. Finlands nationella ståndpunkt blev väl beaktad i det kompromissförslag till politisk överenskommelse om direktivet i rådet som avfattades under Finlands ordförandeskap.

5. Nationell behandling av förslaget och behandling inom EU

Ärendet har behandlats muntligt i miljösektionen vid kommittén för EU-ärenden i utvidgad sammansättning den 27 februari 2006, den 6 oktober 2006 och den 1 december 2006 samt genom skriftligt förfarande den 7 april 2006.

Kommissionen lade fram sitt förslag till en strategi för marin miljö och ett direktiv om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område vid rådets miljöarbetsgrupps möte i november 2005. Behandlingen av förslagen fortsatte

med stöd av Finland under Österrikes ordförandeperiod i två arbetsgruppsmöten. Under Finlands ordförandeperiods förhandlade man om förslagen vid tio arbetsgruppsmöten. En politisk riktlinjedebatt om det föreslagna direktivet hölls i rådet den 23 oktober 2006. Miljörådet godkände en politisk överenskommelse den 18 december 2006.

6. Statsrådets preliminära ståndpunkt

Finland har ställt sig generellt bakom kommissionens förslag till ett direktiv om en

marin strategi och ordförandens kompromissförslag som man nådde politisk överenskommelse om den 18 december 2006. Direktivet skulle komplettera Finlands nationella och redan existerande skyddsåtgärder för marina områden, skyddsprogrammet för Östersjön och det därmed sammanhängande åtgärdsprogrammet för skydd av Östersjön och insjövattnen. Dessutom kompletterar och betonar direktivet om en marin strategi verkställandet av regionala havsskyddskonventioner såsom Östersjökonventionen och samarbetet med länder utanför EU såsom Ryssland.